

LIBRIS

We know
books

Coperta:

Silvia Olteanu

DTP și concept grafic:

Radu Nan

Corectori:

Cristiana Ciarec, Marian Busuioc,

Evelin Ceciu / www.corectura.ro

Copyright © 2022 Publishing Solutions

Foto copertă: © Fototeca Muzeului Național Peleş

Ediție îngrijită de Marcel-Dumitru Ciucă și Narcis Dorin Ion

Publisol

Casa Presei Libere, Corp A3-A4, Etaj 1

Tel.: 021.336.36.33

E-mail: office@publisol.ro

Găsiți cărțile noastre pe www.publisol.ro

Descrierea CIP poate fi consultată pe site-ul Bibliotecii Naționale a României

ISBN: 978-606-098-063-6

ISBN vol. I: 978-606-098-064-3

2022

Tipărit la ARTPRINT

www.artprint.ro

Carol al II-lea

ÎNTRE DATORIE ȘI PASIUNE

Insemnări zilnice

VOLUMUL I

1904-1939

Ediție îngrijită de
Marcel-Dumitru Ciucă și Narcis Dorin Ion

Cuprins

Carol al II-lea al României – portretul unui rege controversat | **7**

Cuvânt introductiv | **30**

Notă asupra ediției | **38**

Călătoria mea la Iași, 1904 | **41**

Însemnări zilnice: 1914 | **44**

Însemnări zilnice: 1916 | **73**

Zile de penitență 9 septembrie – 29 octombrie 1918 | **109**

Însemnări zilnice: 1929 | **168**

Însemnări zilnice: 1930 | **207**

Însemnări zilnice: 11 martie 1937 – 31 decembrie 1937 | **214**

Însemnări zilnice: 18 mai 1938 – 4 septembrie 1938 | **322**

Însemnări zilnice: 13 martie – 16 septembrie 1939 | **409**

Note | **581**

Bibliografie | **679**

Indice - nume de persoane | **685**

**CAROL AL II-LEA AL ROMÂNIEI –
PORTRETUL UNUI REGE CONTROVERSAT****Dr. Narcis Dorin Ion**

Dintre toți suveranii României, regele Carol al II-lea a fost, fără îndoială, cel care a provocat în rândul contemporanilor cea mai variată gamă de sentimente, de la adulație la contestarea violentă, fiind văzut când ca un salvator, când ca un demon. Aceasta datorită caracterului său complex, pe care am reușit să-l deslușim în ampla monografie pe care i-am închinat-o recent: *Carol al II-lea al României. Un rege controversat*, vol. I-V, Onești, Editura Magic Print, 2020-2021 (2.138 p.). Regele Carol al II-lea rămâne și azi, la 70 de ani de la moarte, un personaj controversat, grație vieții tumultuoase, plină de contradicții, pe care destinul i-a hărăzit-o. Vom încerca, în această succintă portretizare, să descifrăm caracterul acestui suveran, analizând cele două aspecte ale vieții sale: viața particulară și viața politică, sau, altfel spus, regele Carol al II-lea ca personaj aventurier al epocii sale și ca om politic.

Cel de-al treilea rege al României s-a născut la Castelul Peleş, în ziua de 3/15 octombrie 1893, la numai nouă luni și cinci zile de la căsătoria părinților săi, principele moștenitor Ferdinand și principesa Maria. A fost primul dintre cei cinci copii pe care i-a avut cuplul princiar, fiind urmat de Elisabeta (1894), Marioara (1900), Nicolae (1903), Ileana (1909) și Mircea (1913). Cât a fost copil, nu a creat dificultăți familiei, problemele începând să apară odată depășită vârsta adolescenței. De tânăr a avut o fire pasională, fiind preocupat de vânătoare, mașini, filatelie și, nu în ultimul rând, de grațiile feminine. De altfel, aceasta a fost pasiunea care l-a făcut celebru, dar care i-a creat și cele mai multe probleme, ducându-l până la renunțarea la succesiunea la tron.

A fost o fire complexă, măcinată de contradicții. Contemporanii au încercat să-i contureze portretul, folosind cele mai diverse epitete

pentru a-l caracteriza. Remarcabilul portretist Constantin Argetoianu ni-l prezintă astfel în memoriile sale: „Înalt și bine prins, fața lui rotundă și bălașă, scaldată în lumina ochilor albaștri și buni, nu trădează nici anomalii morale, nici perversități cerebrale. Prin afabilitatea cu care întâmpină pe oricine, cucerește din primul moment pe interlocutorii săi. Și cu cât vorbește cineva cu dânsul, cu atât impresia unui robust bun-simț, unui excepțional dar de judecată și unei neașteptate întinderi de cunoștințe crește”.

„Cine e Carol?” - se întreba Grigore Gafencu în jurnalul său, creionându-i portretul psihologic: „O înfățișare excelentă - prestanță, ținută, grație, o inteligență vie - bine pregătită, bine documentată, o atitudine energică și hotărâtă. Pe lângă acestea, o indiscutabilă abilitate: primește bine pe cine nu iubește. E rege. La vorbă, adesea la gânduri, seamănă cu regina Maria. O picătură de sânge Romanov mai mult”². Nuanțări precise aduce Mihail Manoilescu, care l-a cunoscut destul de bine: „A fost și demon, și erou; și întruchipare a puterilor întunericului, și arătare luminoasă, deschizătoare de zări mai bune. Carol nu poate fi prins și exprimat în formule simpliste, ca un personaj de melodramă care întruchipează sau tot răul, sau tot binele. Și nu poate fi înțeles dacă nu este judecat în același timp cu toată societatea românească, care l-a hulit sau l-a adulat, exagerându-i de atâtea ori scăderile sau trecându-i în sarcină propriile ei păcate”³.

Interesant este și portretul făcut lui Carol al II-lea de către fiul său, regele Mihai I: „El avea o personalitate marcată de contraste violente. Pe de o parte, era o persoană extrem de cultivată, care vorbea mai multe limbi și a cărei conversație era întotdeauna deosebit de strălucitoare. Atunci când vorbea, aveai impresia că ascuți un profesor universitar. În schimb, din punct de vedere uman, el avea, nu știu de ce, unele înclinații bizare, în totală opoziție cu marea sa cultură și mai ales cu responsabilitățile sale. Ducea, de fapt, o viață dublă, fără să accepte să-și sacrifice existența privată celei publice”⁴.

Din cele patru portrete de mai sus se pot extrage câteva calități ale regelui Carol al II-lea, pe care nici cei mai încrâncenați dușmani nu i le-au putut contesta. Anume: inteligența superioară, abilitatea

politică (a fost, poate, cel mai abil dintre suveranii României), cultura bogată și variată, atitudinea energică (ce va explica unele dintre măsurile luate după 10 februarie 1938). Defectele (câte vor fi fost) au fost prea mult arătate în istoriografia de dinainte de 1989 (o anumită parte a ei, interesată în a demonstra că domnia lui a fost pacoste pentru România) pentru a mai prezenta vreun interes în acest eseu biografic.

Trecând acum la viața-i tumultuoasă, plină de patimi omenеști, trebuie spus că prima pasiune... feminină a tânărului principe a fost Ella Fillitti, alintată de el cu diminutivul „Păsărica”. Aceasta este eroina centrală a însemnărilor lui zilnice din anul 1914 și pentru ea, tânărul Carol se gândește chiar să rupă relațiile cu familia. „Dacă aş rupe-o cu familia, pentru că aş avea puterea să-i părăsesc, ne-am putea căsători și tu ai putea deveni cu adevărat regina mea, iar visul acesta scump îmi pare realizabil” - scria el în 27 aprilie 1915⁵.

Totuși, nu va face gestul de a părăsi Familia regală acum, rezervându-și-l pentru anul 1918, după ce a cunoscut-o pe Ioana Maria Valentina (Zizi) Lambrino, prima femeie care a avut o influență decisivă asupra viitorului rege. Considerând, în contextul greutăților anului 1918, că șansele monarhiei în România sunt reduse (declarase că în 20 de ani România va fi republică), principele Carol a decis să-și trăiască viața așa cum credea de cuviință. Ca urmare, într-un gest iresponsabil, și-a părăsit, la 27 august 1918, unitatea militară pe care o comanda onorific (Regimentul 8 Vânători) și, la 31 august, s-a căsătorit la Odessa cu Zizi Lambrino, căsătorie morganatică din care va rezulta și un copil, Mircea Grigore Lambrino (născut la 8 ianuarie 1920). Cum acțiunea principelui Carol se încadra limpede, conform Codului militar, în categoria „dezertare”, regele Ferdinand I, șeful suprem al armatei, a convocat un „consiliu al generalilor” (la care au participat generalii Hârjeu, Coandă, Văitoianu, Grigorescu), pentru a decide soarta „dezertorului”. „Verdictul” dat de suveran a fost 75 de zile de „arest” la Mănăstirea Horația (județul Neamț), începând cu 9 septembrie 1918, „prizonierul” princiar neputând părăsi „închisoarea”, dar putând primi vizite.

Deși închis la mănăstire, principele Carol nu-și pierde speranța că vor veni și zile mai bune. „În ciuda și în pofida tuturor răilor, tu

ești și vei rămâne soția mea, numai a mea, dragostea și tovarășa vieții mele. Vor vedea într-adevăr că a ne separa cu forța nu servește la nimic” – nota el, optimist, chiar în prima zi de arest.⁶ Despărțirea de Zizi trebuie să fi fost dureroasă, devreme ce întâlnim notații dramatice ca aceasta: „Biata mea inimă se sfărâmă, viața mea nu mai există (...) nu sunt decât un biet copil abandonat cruntei mele soarte. Nu am forța să mă revolt, sunt sfărâmat și mă prăbușesc”. Familia regală a făcut tot posibilul să-i zdruncine aceste păreri ferme, uzitând de dreptul de a-l vizita. Astfel, pe 14 septembrie, a primit o scrisoare de la tatăl său, care îi cere să renunțe la căsătorie, în interesul Familiei regale și al său. Reacția dură a tânărului îndrăgostit nu s-a lăsat mult așteptată: „Am răspuns Tatei că eu când mi-am dat cuvântul este lucru sfânt și că, de altfel, el m-a învățat mereu aceasta”⁸.

Peste numai două săptămâni, temperamentul principelui se va modera suficient, încât să declare în scris - la 29 octombrie - că nu se opune la anularea actului de căsătorie de la Odessa. Urmarea directă a acestui gest a fost eliberarea moștenitorului tronului. Peste ani, analizând relația ei cu principele Carol, Zizi Lambrino va scrie: „Fericirea noastră n-a ținut decât zece zile, zece zilișoare amărâte, rezumat al întregii mele vieți, după care nu am mai avut parte decât de amărăciuni și de dezamăgiri”⁹. Nu numai că a renunțat la Zizi Lambrino, dar tot acum înregistrăm și prima renunțare la tron a lui Carol, la 1 august 1919, printr-o scrisoare adresată liderilor politici (Ferdinand I, Brătianu, Marghiloman, Take Ionescu, Iorga și Averescu) în care declara: „Renunț la calitatea mea de principe moștenitor al Coroanei României, atât pentru mine personal, cât și pentru descendenței mei”¹⁰. În aceeași zi, i-a adresat soției lui, Zizi, o scrisoare prin care recunoștea copilul pe care aceasta îl va naște. Schimbător din fire, principele va reveni asupra acestor scrisori, considerându-le nule și neavenite (20 februarie 1920).

A doua zi, a plecat într-o „excursie de studii” în jurul Pământului, ce a durat 7 luni și a avut un itinerar extrem de interesant (Alexandria, Cairo, Assuan, Luxor, Colombo, Bombay, Delphi, Munții Himalaya, Singapore, Hong Kong, Canton, Shanghai, Osaka, Tokio, Yokohama,

San Francisco, Chicago, Cleveland, New York, Londra, Paris). Excursia l-a vindecat pe principele Carol de pasiunea pentru Zizi Lambrino, al cărei loc în viața acestuia va fi luat, pentru câțiva ani, de principesa Elena a Greciei, cu care s-a căsătorit la 10 martie 1921. În urma unui aranjament regal, Zizi Lambrino a trebuit să părăsească țara, stabilindu-se în Franța, cu o frumoasă rentă viageră anuală de 110.000 de franci.

Nici căsnicia cu principesa Elena – perfect legală, de data aceasta – care părea a fi consolidată și prin nașterea principelui Mihai (la 25 octombrie 1921), nu a putut dura, din cauza nestatorniciei lui Carol, care în 1925, după spusele sale, sau mai devreme, după alte surse, a întâlnit-o pe Elena Lupescu, femeia ce-i va domina viața până la sfârșit și de care numai moartea îl va separa. Duduia - cum i se va spune - a fost, fără îndoială, persoana cea mai hulită, cea mai blamată, din timpul domniei lui, pentru influența ei - în general nefastă - pe care a știut să și-o exercite, dozat, asupra regelui. Ea a fost femeia pentru care Carol a renunțat în mod irevocabil la tron, devenind – după cum vom vedea – simplul cetățean Carol Caraiman.

Contemporanii au încercat diverse caracterizări ale Elenei Lupescu, dintre care desprindem câteva. După părerea marelui ziarist Pamfil Șeicaru, „Carol nu putea fi acaparat decât de o femeie care, admitând că n-ar fi avut un temperament excepțional, aducea o vastă experiență în legăturile cu bărbații, de pe urma cărora a căpătat o mare tehnică. O femeie vulgară, indecentă, stăpânind toate vicisugurile de alcov, știind să reîmprospăteze, până la epuizare, dorința partenerului, știind să-și domine oboseala, și care, în loc de un leșinat sentimentalism, să-l servească cu o pitorească trivialitate”¹¹. Mihail Manoilescu, care a fost însărcinat să o aducă în țară pe Duduia, credea că „nenorocirea lui Carol a venit din faptul că Elena Lupescu a fost totdeauna prea puternică pentru a-l subjuga, dar prea puțin înzestrată cu perspicacitate, cultură și instinct, pentru a-l feri – cu obișnuita sensibilitate feminină - de primejdii și de oameni primejdioși. Căci, dacă influența ei era fatală și neînălăturabilă, ar fi fost bine cel puțin ca ea să se exercite cu acea comprehensiune și cu acel dar instinctiv de ghicire și de prevedere a evenimentelor, care este privilegiul cel mare al femeilor”¹².

Pe același ton se situează și Constantin Argetoianu, când spune că „prezența Duduiei a fost un dezastru pentru rege, nu numai prin influența ei directă, dar și prin faptul că această prezență l-a izolat de elementele cinstite pe care le-ar fi putut atrage și l-a dat pe mâna lichelelor și escrocilor. (...) În câteva săptămâni [de la Restaurație - n.n.] banda neagră a pus stăpânire pe rege grație madamei și a izbutit să-l izoleze complet, săpând un șanț din ce în ce mai adânc în jurul lui”¹³. Nu aceeași imagine o are regele Carol al II-lea despre cea care-i va deveni, finalmente, soție. În 14 februarie 1940, la 15 ani de la prima lor întâlnire, suveranul va nota momentul aniversar în *Însemnările zilnice*: „A fost scris de mâna lui Dumnezeu ca așa să fie, 15 ani de când Duduia și cu mine nu ne-am despărțit și am înfruntat toate vicisitudinile, toate urgiile și unele adevărate bucurii cot la cot. Dragostea noastră a stat ca o stâncă neclintită împotriva tuturor valurilor vieții și a timpurilor. Legătura aceasta s-a cimentat atât de puternic, încât a rezistat la toate zilele de restriște, la toate durerile ce au fost provocate de alții. Ea este pentru mine chiar esența vieții mele, ea este talismanul cel mai divin și, în clipele de greutate, este refugiul meu suprem. Această dragoste e așa încât nici nu pot concepe viața fără ea”¹⁴. Putem oare să nu credem în sinceritatea sentimentelor sale?

Pentru această femeie fatală, în numele acestei pasiuni puternice, principele Carol a renunțat pentru a treia oară la tron, la 12 decembrie 1925, de data aceasta în mod definitiv. Deși s-au făcut presiuni asupra lui și asupra Duduiei (căreia i s-a oferit o sumă de bani ca să plece în Franța), principele a fost de neînduplecat în atitudinea lui. Ar fi avut și alte motivații, între care și ura împotriva atotputernicului Ion I.C. (Ionel) Brătianu, a lui Barbu Știrbei, chiar a propriei mame, Regina Maria. Nemaisuportând atmosfera de la Palatul Regal, principele Carol l-a pălmuit pe Știrbei, a apostrofat-o pe regină și i-a declarat Regelui Ferdinand I - care îl trimisese ca reprezentant al său la funeraliile reginei Alexandra a Marii Britanii: „De la Londra o să mă duc să mă plimb. Nu voi reveni atât de curând în țară. Am nevoie să respir, căci simt că mă înăbuș”¹⁵. „Printul a plecat din țară – scria Manolescu – din cauza lui Ionel Brătianu și a Reginei Maria și, într-un

moment de slăbiciune omenească, când s-a văzut în străinătate singur și părăsit, a comis imensa imprudență politică să se atașeze – de data aceasta adânc și exclusiv – de femeia a cărei tovarășie a putut fi, după aceea, cu atât succes speculată”¹⁶.

Prin urmare, în fața hotărârii lui irevocabile de a renunța la tron (în scrisoarea către tatăl său, Carol cerea să fie „șters dintre membrii Familiei domnitoare a României”, angajându-se să nu se întoarcă în țară „timp de zece ani, fără a fi chemat de cei în drept și fără autorizația Suveranului”¹⁷), regele Ferdinand I și premierul Ion I.C. Brătianu au răspuns cu aceeași monedă, îndeplinindu-i dorința. La 31 decembrie 1925 a avut loc Consiliul de Coroană, care l-a decăzut pe principele Carol din drepturile sale și l-a proclamat ca moștenitor al tronului pe principele Mihai, fiul său. Decizia a fost confirmată de Corpurile legiuitoare – convocate la 4 ianuarie 1926 – care au modificat Statutul Casei Regale, l-au proclamat pe Mihai principe moștenitor, au acceptat renunțarea principelui Carol și au ales Regența (în situația în care principele moștenitor Mihai ar deveni rege înainte de majorat).

După toate aceste măsuri, Carol a putut trăi liniștit cu Duduia (la Paris sau în castelul Coesme) timp de doi ani, nemaipărănd a fi măcinat de nicio ambiție politică. Va reveni totuși puternic în actualitatea politică românească odată cu moartea regelui Ferdinand I (20 iulie 1927), eveniment ce a trezit în el pe moștenitorul tronului dornic să se întoarcă la cârma țării, deși nu trecuseră decât doi din cei zece ani, în care se angajase să nu vină în țară. În țară, singurii adversari ai revenirii lui Carol pe tron erau liberalii, care doreau să-și mențină autoritatea pe care le-o conferea șefia Guvernului în fața unei Regențe neputincioase. De cealaltă parte a baricadei s-au situat numeroșii susținători ai fostului principe Carol, proveniți din cele mai variate categorii politice și sociale. Între carliști s-au remarcat Barbu Ionescu, Puiu Dumitrescu, Nicolae Gatoski, Mircea Mihail, Hugo Backer, reuniți în jurul exilatului de la Paris, într-o „curte regală” sui-generis, la care s-au adăugat și persoane din corpul diplomatic, ca Petre Ciolan, Alexandru Cretzeanu sau Nicolae Tătăranu. Și în țară, principele avea destui adepți, unii chiar de marcă, cum ar fi generalii

Nicolae Condeescu, Paul Teodorescu, Gabriel Marinescu, Ernest Baliff, bancherul Aristide Blank, Nae Ionescu sau Mihail Manoilescu.

Pentru a menține ordinea stabilită prin Actul de la 4 ianuarie 1926, Ion I.C. Brătianu a ordonat o supraveghere atentă a tuturor mișcărilor pe care le făcea fostul principe în Franța, astfel încât Carol considera că „cei mai mari dușmani au fost Duca și Voinescu [șeful Siguranței – n.n.] care a fost scârbos; el a venit la Paris să organizeze rețeaua de minciuni. Duca este cel mai mare dușman al Dinastiei”¹⁸. Guvernul a introdus cenzura, pentru a putea controla întreaga presă care, în mare parte, se manifesta pentru revenirea prințului. Cu toată cenzura, după cum scria C. Argetoianu, „numai *Viitorul liberal* și *Adevărul* sub influența lui Stere erau anticarliste; toate celelalte gazete simpatizau cu prințul, mai mult sau mai puțin pe față, de teama cenzurii. Curentul carlist a mers astfel tot umflându-se și, cum era clandestin, putea deveni periculos. Guvernul s-a văzut silit să ia măsuri de reacție și, între altele, să extindă cenzura la toate gazetele și publicațiile”¹⁹.

Pentru a da o lovitură decisivă carliștilor, Brătianu nu a ezitat să ordone, la 23 octombrie 1927, arestarea lui Mihail Manoilescu, pe motiv că acesta urmărea schimbarea ordinii constituționale existente. Brătianu i-a mărturisit clar lui Argetoianu scopul acțiunii sale: „Eu vreau judecarea și condamnarea lui Manoilescu, fiindcă vreau să se știe că cu chestia asta nu se poate juca nimeni”²⁰. Manoilescu a fost deferit justiției, dar procesul s-a încheiat cu achitarea lui, la 14 noiembrie 1927, ducând, într-un fel, la compromiterea guvernului. Peste numai zece zile, Ionel Brătianu va înceta subit din viață, lăsând Partidul Național Liberal singur în fața chestiunii deschise a revenirii pe tron a lui Carol. La Paris, supravegherea acțiunilor carliștilor a mai slăbit din intensitate după moartea liderului liberal, noul guvern – condus de Vintilă Brătianu – fiind preocupat mai mult să se mențină la putere și să facă față atacurilor concentrate ale opoziției național-tărăniste. În dorința de a ajunge la putere, Partidul Național Tărănesc nu a ezitat să se folosească și de „chestiunea Carol” pentru a lovi în guvernul liberal. Astfel, în vara anului 1927, fostul principe moștenitor a fost vizitat la Paris de Virgil Madgearu, Mihai Popovici și Viorel Virgil Tilea, care

i-au făcut cunoscută dorința lui Iuliu Maniu de a-l readuce pe tron, cu condiția despărțirii de Elena Lupescu.

După aceste discuții și alte negocieri care au urmat, s-a convenit ca principele Carol să vină la Alba Iulia, pe 6 mai 1928, când era programată marea manifestație a țărăniștilor, urmând ca la 10 mai să fie proclamat rege al României. De altfel, chiar Carol va declara la 29 aprilie, în Anglia: „Vreau să mă înapoiez prin voința voastră, spre a conduce România la locul ce i se cuvine în lume și spre a continua opera celor doi mari regi ai noștri. Dorese să mă înapoiez la copilul meu și să fac din el un demn urmaș al Dinastiei”²¹. Cu toată dorința lui și a țărăniștilor de a veni în țară, guvernul liberal, vigilent, a cerut Ministerului de Interne britanic să interzică decolarea avionului principelui Carol. Pentru discreditarea pretendentului la tron, guvernul va cere principesei Elena să divorțeze de Carol. Acesta a fost ultimul act al guvernului liberal împotriva fostului principe moștenitor, deoarece la 3 noiembrie 1928, Vintilă Brătianu a demisionat, fotoliul de premier fiind ocupat, peste numai o săptămână, de Iuliu Maniu.

Nemaiavând răbdare și apreciind că momentul e favorabil, Carol a decis să revină în țară, luând prin surprindere toate partidele politice.²² „Complotul – scria C. Argetoianu –, căci a fost un adevărat complot, a fost condus și realizat cu atâta discreție, încât nimeni n-a știut ceva până în ultimul minut. La București, guvernul și autoritățile s-au găsit brusc în fața faptului împlinit (...) Actul Restaurației, așa cum a fost săvârșit, a fost săvârșit cu mult curaj, dar și cu mult noroc”²³. Carol a sosit în țară – după peripeții asupra cărora nu mai insistăm – pe 7 iunie 1930, aterizând la Vadul Crișului, de unde a doua zi a mers la București. Aici a avut convorbiri cu prințul Nicolae, cu Iuliu Maniu, cu Gh. Brătianu și alți oameni politici. Toți s-au pronunțat pentru proclamarea lui ca rege. Doar Partidul Național Liberal, prin glasul lui I.Gh. Duca, s-a pronunțat împotriva Restaurației. „Fapta de astă-noapte – aprecia Duca – este cea mai primejdioasă consolidării noastre naționale și situațiunii țării în toate privințele”²⁴.

La 8 iunie 1930, cele două Camere ale Parlamentului au decis anularea Actului de la 4 ianuarie 1926 și proclamarea lui Carol ca rege al